

»Ukrýváním (zatajováním)« jest každá činnost, která jest určena a způsobila k tomu, by stížila nebo znemožnila oprávněné osobě opětne nabytí předmětu, jehož pozbyla; spadají sem i různé pomocné činnosti.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1926, Zm I 810/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 10. října 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podílnictví na krádeži podle §§ 185, 186 a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. uplatňuje stížnost, že zjištěné jednání stěžovatelovo neopodstatňuje žádného z případů Šu 185 tr. zák., ani ukrýváním ani na se převedení ani opatření odbytu. Stížnosti nelze dáti za pravdu. Zjištěno je, že stěžovatel věděl, že pytel máku byl Jindřichem O-em odcizen, a že přes vědomí to přisvědčil obchodnici Josefě K-ové na její otázku, zda on je ten sedlák, který mák prodává. Uznal-li za tohoto zjištěného stavu věci soud, že stěžovatel odbyt ukradené věci opatroval, nelze v tom spatřovati právní omyl; neboť »opatřením odbytu« neboli »zašantročením« ukradené věci dlužno rozuměti nejen samo hospodářské zužitkování věci, její výměnu za protihodnotu, nýbrž též jakoukoli činnost, umožňující neb usnadňující zužitkování nebo výměnu tu. Již tedy to, co stěžovatel podnikl, zakládá skutkovou podstatu zločinu podle Šu 185 tr. zák., a to jako činu dokonaného. To tím více, když jednání jeho naplňuje i znak ukrýváním (zatajování), jemuž odpovídá každá činnost v širším slova smyslu, která jest určena a způsobila k tomu, by stížila nebo znemožnila oprávněné osobě opětne nabytí předmětu, jehož pozbyla, zvláště když pojem ukrýváním naplňují také různé pomocné činnosti. Tím, že se stěžovatel vydával za majitele máku, ač to pravda nebylo a pomáhal tak zloději při prodeji (zpeněžování), »opatřoval odbyt« ukradené věci, pokud se týče dopustil se »ukrýváním«, jež se pojmově rovná »opatřování odbytu«. Vůči tomu pozbývá půdy námitka stížnosti, že šlo nanejvýše o pokus, spáchaný nad to nedostatečnými prostředky.

Čís. 2268.

Učitel náboženství požívá, vykonává svůj učitelský úřad, ochrany Šu 68 tr. zák.; dohled nad dětmi po škole náleží k povinnostem jeho učitelského úřadu.

Pokud jde o skutkovou urážku ve smyslu Šu 312 tr. zák., byla-li mu vytržena z ruky rákoska.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1926, Zm I 841/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu

v Mostě ze dne 30. října 1925, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin veřejného násilí podle §u 81 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc odkázal na příslušný nyní okresní soud, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti státního zastupitelství, dovolávající se proti rozsudku, jímž byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro zločin podle §u 81 tr. zák., důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a) §u 281 tr. ř., nelze upříti částečného oprávnění. Nalézací soud vychází ze správného předpokladu, že napadený katecheta P. Emil J. byl v rozhodné době ve výkonu služby. Nemůže býti pochybnosti, že učitel náboženství, vykonáváje svůj učitelský úřad, náleží k osobám v §u 68 tr. zák. uvedeným. P. J. vykonával pak v souzeném případě, když se obžalovaný objevil v učební síni, skutečně svůj učitelský úřad, poněvadž, jak nalézací soud zjišťuje, dohlížel nad dětmi, které v důsledku své disciplinární moci nechal pro rušení vyučování za trest po škole. Podle platných předpisů jsou i děti po škole ponechané svěřeny péči a dohledu učitelově, tak že i takový dohled náleží k povinnostem jeho učitelského úřadu. Dále běře nalézací soud za prokázáno, že Marie M-ová a Anna G-ová, dověděvše se o tom, že jejich hoši zůstali po škole, odebraly se do třídy a vyzvaly hochy, by šli domů, kteréžto výzvy oni uposlechli. V tom, když se svými syny došly ke dveřím a Marie M-ová již dvéře otevřela, vkročil do třídy obžalovaný, jenž se od dětí dověděl, že katecheta jeho syna rákoskou bil a nechal po škole, a jenž proto byl rozčilen. Shledav, že jeho manželka s hochem odchází, chtěl se k nim připojit; na zavolání katechetovo, ukazujícího rákoskou ke dveřím, obrátil se však ke katechetovi stojícímu, na stupni, vytrhl mu rákosku z ruky a hodil ji za kamna. Při tom mu pravil: »Das ist der Traktierstock, mit welchem sie die Kinder traktieren?« Nalézací soud neshledává ve vytrhnutí rákosky z ruky katechetovy skutkové podstaty zločinu veřejného násilí, ani po objektivní, ani po subjektivní stránce. V této příčině uvádí nalézací soud, že není prokázáno, že obžalovaný zamýšlel svým jednáním zmařiti úřední výkon katechetův, pozůstávající v dohledu nad školáky po škole nechanými. Proti tomuto výroku nalézacího soudu uplatňuje zmateční stížnost s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 5 §u 281 tr. ř. toliko, že proň nejsou uvedeny důvody. Tato výtká jest však bezpodstatná, neboť nalézací soud svůj výrok, jímž vylučuje úmysl obžalovaného, zmařiti úřední výkon katechetův, odůvodňuje tím, že syn obžalovaného byl na vyzvání matčino již na odchodu ze třídy, takže obžalovaný k jeho odchodu ničím nepřispěl. Jinak však zmateční stížnost tomuto výroku nalézacího soudu ničeho nevytýká, zejména neuplatňuje v tomto směru neúplnost rozsudku ani rozpor se spisy. Uvádí-li stížnost na jiném místě, že jednání obžalovaného směřovalo k tomu, postrašiti katechetu a pohnouti ho k propuštění dětí, tudíž zmařiti jeho úřední výkon, brojí tím nepřipustným způsobem proti bezvadnému a náležitě odůvodněnému opačnému zjištění nalézacího soudu. Vychází-li se však z tohoto zjištění, jímž soud u obžalovaného vylučuje

zlý úmysl, jak jej skutková podstata zločinu veřejného násilí podle Šu 81 tr. zák. nezbytně předpokládá, nenaplnuje ovšem zjištěné jednání obžalovaného pro nedostatek podstatné náležitosti, vyžadované zákonem pro tento zločin po subjektivní stránce, za žádných okolností skutkové podstaty tohoto zločinu a není proto potřebí zabývat se ostatními vývody zmateční stížnosti, napadajícími názor nalézacího soudu, že v jednání obžalovaného nelze spatřovati skutkovou podstatu onoho zločinu ani po stránce objektivní.

Přes to však nebylo lze zmateční stížnost státního zastupitelství zavrhnouti. I když se ponechá stranou otázka, pro zrušovací soud podle toho, co shora řečeno, v souzeném případě nerozhodná, zda totiž ve vytrhnutí rákosky z ruky katechetovy lze spatřovati násilné vztažení ruky po rozumu Šu 81 tr. zák., nemůže býti pochybnosti, že jednání obžalovaného čelilo proti tělu napadeného faráře P. J-ho a proti jeho veřejné autoritě, když konal svůj úřad. Jednání to mohlo by tudíž po případě přijíti v úvahu jako přestupek urážky úřední osoby skutkem ve smyslu Šu 312 tr. zák., trestný — a to vzhledem k tomu, že služební výkon katechetův, totiž dohled nad dětmi po škole nechanými, který v době spáchání činu nebyl ještě skončen (děti se teprve chystaly třídu opustiti), byl jednáním obžalovaného skutečně překažen, — podle druhého odstavce Šu 313 tr. zák. tuhým vězením. Trestnost tohoto přestupku není ovšem podle poslední věty Šu 532 tr. zák. promlčena, ježto promlčecí doba činí v tomto případě plný rok. V tomto rozsahu bylo tudíž zmateční stížnosti vyhověti, napadený rozsudek jako zmatečný zrušiti a ježto přichází v úvahu již jen přestupek podle Šu 312 tr. zák. a nejsou po této stránce zjištěny, zejména po subjektivní stránce, všechny potřebné okolnosti, které by zrušovacímu soudu umožnily rozhodnouti ve věci samé, věc odkázati podle Šu 288 čís. 3 tr. ř. na příslušný nyní okresní soud, by ji ve směru přestupku podle Šu 312 tr. zák. znovu projednal a rozhodl.

Čís. 2269.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Pod ustanovení Šu 15 čís. 1 zákona spadá nejen vybízení k neplnění veřejnoprávních povinností vůbec, nýbrž i k hromadnému neplnění jich v ojedinelém případě.

»Veřejnoprávní povinností« zákonem (§ 99 b) živn. ř.) uloženou jest i povinnost učňů navštěvovati pokračovací školu a to i v sobotní odpoledne.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1926, Zm I 539/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 19. května 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle Šu 15 čís. 1 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.